

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 369/2024-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Michal Antal, PhD., s.r.o., Hlavná 13, Trnava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/51/2023 z 21. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/51/2023 z 21. februára 2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 28T/5/2022-189 z 12. mája 2022 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 12. mája 2022“) uznaný za vinného zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom od 1. mája 2022, za čo mu bol podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 a § 39 ods. 2 písm. d) a ods. 4 Trestného zákona uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov a šiestich mesiacov.

Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona ho okresný súd pre výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

3. O odvolaní prokurátora podanom v neprospech sťažovateľa proti výroku o vine a treste rozsudku okresného súdu z 12. mája 2022 rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 6To/100/2022-212 z 13. septembra 2022 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b) a d) Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu z 12. mája 2022 v celom rozsahu. Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

4. Sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 28T/5/2022 z 29. novembra 2022 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022, za čo mu bol podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022 s prihliadnutím na § 37 písm. m) a § 38 ods. 2 a 4 Trestného zákona uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere jedenástich rokov a ôsmich mesiacov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona ho okresný súd pre výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Okresný súd mu zároveň podľa § 76 ods. 1 a § 77 ods. 1 písm. a), b) a c) v spojení s § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil ochranný dohľad v trvaní jedného roka.

5. O odvolaní sťažovateľa podanom proti rozsudku okresného súdu krajský súd rozhodol uznesením sp. zn. 6To/16/2023 z 9. marca 2023 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) tak, že ho v zmysle § 319 Trestného poriadku zamietol.

6. O dovolaní sťažovateľa podanom proti uzneseniu krajského súdu z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Proti napadnutému uzneseniu o odmietnutí dovolania sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje v dvoch argumentačných okruhoch.

8. V rámci prvého z nich namieta porušenie práva na súdnu ochranu procesným postupom najvyššieho súdu, ktorý formalisticky odmietol jeho dovolanie bez preskúmania veci v časti výroku o vine [v súvislosti s ktorým uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], na čo neboli splnené zákonné podmienky. S poukazom na rozhodnutia ústavného súdu sťažovateľ argumentuje, že nemožno stotožňovať dôvod odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku so zamietnutím dovolania podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku.

9. V druhom argumentačnom okruhu sťažovateľ tvrdí porušenie namietaných práv z dôvodu, že napriek odmietnutiu dovolania bez jeho preskúmania najvyšší súd vyjadril svoj názor, podľa ktorého mal skutok v sťažovateľovej trestnej veci tak, ako bol ustálený súdmi nižších stupňov, napĺňať skutkovú podstatu trestného činu, pod ktorý bol subsumovaný, čo sťažovateľ považuje za nesprávne právne posúdenie. V konkrétnosti namieta slovo „*zaobstaral*“ uvedené v skutkovej vete, v dôsledku ktorého bol skutok formalisticky právne kvalifikovaný podľa § 172 ods. 1 písm. c),

d) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022, a nie podľa novšej právnej úpravy (na podklade novely Trestného zákona č. 105/2022 Z. z.), ktorá by bola pre sťažovateľa v prípade nepoužitia kvalifikačného znaku skutkovej podstaty («„*zadovážil*“») priaznivejšia. Sťažovateľ namieta, že ak by nebol použitý kvalifikačný znak skutkovej podstaty «„*zadovážil*“», skutok by bolo možné právne posúdiť podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom od 1. mája 2022. Trestná sadzba za tento skutok by sa pri takejto kvalifikácii zmenila z 10 až 15 rokov na 5 až 10 rokov. Napriek tomu, že skutková veta uvádza, že si mal marihuanu zaobstaráť, ešte samo osebe nemôže znamenať, že je potrebné pri jej právnom posúdení a subsumpcii vychádzať z kvalifikačného znaku „*zadovážil*“, ktorý sa týka dílerstva, a nie prechovávania pre vlastnú potrebu. Také právne posúdenie najvyšším súdom sťažovateľ považuje za formalistické. Konania uvedené v § 172 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022 a v § 172 ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom od 1. mája 2022 sa úplne zrejme týkajú nakladania s omamnou a psychotropnou látkou v prípadoch, keď páchatel s ňou nakladá nie pre vlastnú spotrebu. Úmysel zákonodarcu odlišiť nakladanie pre vlastnú spotrebu a tzv. dílerstvo je zjavný, čo má byť zrejmé aj z novely Trestného zákona č. 105/2022 Z. z., ako aj z dôvodovej správy k tejto novele, ktorej časti cituje. Z uvedeného vyplýva, že konania uvedené v § 172 ods. 4 a 5 Trestného zákona v znení po 1. máji 2022 sa týkajú tzv. dílerstva, a nie situácií, keď páchatel prechovával marihuanu pre vlastnú spotrebu. Argumentuje, že aj v zmysle obžaloby mal marihuanu prechovávať pre vlastnú spotrebu. V opačnom prípade by bol obsolentným § 172 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom po 1. máji 2022, ako aj § 171 Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu a práva na slobodu a bezpečnosť (čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 5 ods. 1 dohovoru), práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie práva podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí sťažovateľovho dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

11. Sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu v tom, že najvyšší súd formalisticky a arbitrárne odmietol ním podané dovolanie [v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku] podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku bez jeho preskúmania v časti výroku o vine. Tvrdí, že dovolací súd sa v podstate jeho vecou nezaoberal, t. j. jeho dovolanie nepreskúmal. Napriek uvedenému v napadnutom uznesení vyjadril svoj právny názor, podľa ktorého mal skutok v sťažovateľovej trestnej veci tak, ako bol ustálený súdmi nižších stupňov, naplňať skutkovú podstatu trestného činu, pod ktorý bol subsumovaný, čo sťažovateľ považuje za nesprávne právne posúdenie, a došlo tak aj k porušeniu jeho základného práva na osobnú slobodu.

12. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na príslušnom súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy

o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (m. m. IV. ÚS 77/02).

13. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.

14. Ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci.

15. Úlohou ústavného súdu nie je vystupovať ako súd tretej či štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je presvedčiť sa, že sa najvyšší súd ako dovolací súd s námietkami sťažovateľa dostatočným a relevantným spôsobom vysporiadal.

16. Vo vzťahu k právu podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru je potrebné uviesť, že je zárukou toho, aby osoba bola odsúdená len za taký skutok, ktorý je v súlade s vnútroštátnym právom či medzinárodnými normami považovaný za trestný čin, pričom za spáchanie skutku nemožno takejto osobe uložiť trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase jeho spáchania (m. m. III. ÚS 324/2010, I. ÚS 519/2019).

17. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľ podal dovolanie, v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Jeho dovolanie bolo dovolacím súdom odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, pretože bolo zrejmé, že vo veci neboli splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

18. Ústavný súd z napadnutého uznesenia ďalej zistil, že s uplatneným dovolacím dôvodom sa najvyšší súd vysporiadal najskôr s poukazom na charakter dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Najvyšší súd konštatoval, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je vždy viazaný

konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, a teda že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, keďže tieto nemôže meniť ani dopĺňať (mimo dovolania ministra spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku). Akcentoval, že sťažovateľ môže vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdom prvého stupňa a odvolacím súdom uplatniť len námietky právneho, nie skutkového charakteru, pričom túto svoju argumentáciu ďalej rozvinul, a to aj s poukazom na rozhodnutie č. 47 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2014 (s. 9 a 10 prvý a druhý odsek napadnutého uznesenia).

19. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd ďalej uviedol, že je oprávnený (v rámci namietanej kvalifikácie skutku a nesprávneho posúdenia otázky zadováženia konope) preskúmať iba to, či skutok tak, ako bol ustálený súdmi nižšieho stupňa, napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu, pod ktorú bol subsumovaný. Do úvahy teda prichádzali alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin, resp. že skutok nie je trestným činom. V konkrétosti následne popísal znenie dotknutých zákonných ustanovení [§ 172 ods. 1 písm. c) a d) a § 172 ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného do 30. apríla 2022] a sumarizoval, čo vyplýva z ustálenej skutkovej vety, t. j. že sťažovateľ si neoprávnene zaobstaral a prechovával 7 ks priehľadných uzatvárateľných vreciek s obsahom zelenej sušenej rastliny – sušené konope, pričom za taký čin už bol odsúdený právoplatným rozsudkom súdu prvého stupňa z roku 2009. Podľa názoru najvyššieho súdu tento skutok naplnil skutkovú podstatu obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného do 30. apríla 2022. Predmetné subsumovanie pod danú skutkovú podstatu trestného činu teda považoval za správne právne posúdenie zisteného skutku a ďalšie sťažovateľove námietky vyhodnotil ako námietky skutkové, ktoré (ako už skôr uviedol) nebolo možné ďalej v dovolacom konaní posudzovať.

20. V kontexte popísaných skutočností je zrejmé, že v prípade napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nešlo o formalistické vysporiadanie sa s dovolacími námietkami, resp. odôvodnenie, ktoré by bolo nepreskúmateľné, ale o zrozumiteľné vymedzenie dôvodov, na základe ktorých najvyšší súd dospel k svojmu rozhodnutiu.

21. Sťažovateľ odôvodnil tvrdenie o formalistickom odmietnutí jeho dovolania aj akcentom na nemožnosť stotožňovať dôvody odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku a zamietnutia dovolania podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, čo podporil odkazom na rozhodnutia ústavného súdu (PLZ. ÚS 3/2014). Ústavný súd k predmetnému uvádza, že svoje predchádzajúce právne závery nepopiera. V okolnostiach tejto jeho skôr preskúmvanej veci (PLZ. ÚS 3/2014) však išlo o posúdenie inej otázky, ktorej podstata spočíva v tom, že § 372 ods. 2 Trestného poriadku nemožno analogicky aplikovať na prípady odmietnutia skôr podaného dovolania v tej istej trestnej veci podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, keďže takéto použitie analógie je spôsobilé porušiť základné práva vyplývajúce zo siedmeho oddielu druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky (čl. 46 a nasl.). Ústavný súd pre okolnosti predbežne prerokúvanej veci dopĺňa, že rozdiel medzi rozhodnutím o odmietnutí dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku a rozhodnutím o zamietnutí dovolania podľa § 392 Trestného poriadku spočíva v tom, že k prvému z dvoch uvedených rozhodnutí dovolací súd pristupuje bez potreby vykonania prieskumu napadnutého rozhodnutia už na neverejnom zasadnutí, a to z dôvodu jasnej zrejmosti

neexistencie dôvodov dovolania plynúcej z prvotného preštudovania dovolania a spisu. Rozhodnutie podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku pritom dovolací súd robí na verejnom zasadnutí až po dôkladnom prieskume napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania (ZÁHORA, J., POLÁK, P., ŠTIFT, P., ŠIMOVIČEK, I., SZABOVÁ, E., JALČ, A., DESET, M. a VRÁBLOVÁ, M. *Trestný poriadok. Komentár*. Bratislava : Wolters Kluwer s. r. o., 2023. § 392.). Inak povedané, formulácia „bez preskúmania veci“ v § 382 Trestného poriadku znamená, že pokiaľ je dôvod na odmietnutie dovolania, nebude sa o dovolaní rozhodovať na verejnom zasadnutí, čo konkrétne v prípade odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku znamená, že dovolací súd dovolanie odmietne na neverejnom zasadnutí, ak je aj bez konania verejného zasadnutia (vopred) zrejmé, že dovolateľom uplatnená okolnosť – chyba rozhodnutia alebo konania v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá žiadnemu z dovolacích dôvodov dostupných pre dovolateľa (ČENTÉŠ, J., KURILOVSKÁ, L., ŠIMOVIČEK, I., BURDA, E. a kol. *Trestný poriadok II. Komentár*. Bratislava : C. H. Beck, 2021. § 382.).

22. Ústavný súd v kontexte uplatnených námietok sťažovateľa poukazuje na v súdnej praxi všeobecne akceptovaný a aplikovaný právny názor, podľa ktorého obsah konkrétne uplatnených výhrad, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí reálne, tzn. vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu tohto dovolacieho dôvodu. Pokiaľ to tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenia upravujúce dôvody dovolania, pričom však v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 50/2008 z 5. februára 2009, sp. zn. 6 Tdo 13/2009 z 23. apríla 2009, sp. zn. 2 TdoV 4/2015 z 9. septembra 2015). Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd aj pri postupe podľa § 382 Trestného poriadku (v nadväznosti na § 381 Trestného poriadku), teda pri rozhodovaní na neverejnom zasadnutí, musí podané dovolanie podrobiť prieskumu z toho hľadiska, či je daný niektorý z dôvodov na odmietnutie dovolania ustanovených v § 382 písm. a) až f) Trestného poriadku. Z povahy veci pritom vyplýva, že posúdenie existencie dôvodu na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (t. j. nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Trestného poriadku) zahŕňa v nevyhnutnej miere aj vecný prieskum dovolacej argumentácie dovolateľa na účel zistenia, či ním uvádzané skutočnosti reálne (nielen formálne) napĺňajú ním označené dôvody dovolania ustanovené v § 371 Trestného poriadku (m. m. IV. ÚS 641/2018).

23. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že vo svojej rozhodovacej činnosti akceptuje postup, keď najvyšší súd po nevyhnutnom vecnom prieskume dovolania dospeje k náležite (ústavne konformne) odôvodnenému záveru, že je zrejmé, že nie sú splnené dovolateľom uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku a dovolanie preto odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (napr. I. ÚS 108/2017, IV. ÚS 186/2018, III. ÚS 188/2018, IV. ÚS 641/2018), aj keď ústavný súd nevylučuje, že v niektorých prípadoch môže byť ťažko nachádzaná hranica, keď je ešte prípustné odmietnutie dovolania a keď prichádza do úvahy jeho zamietnutie.

24. Najvyšší súd v napadnutom uznesení jednoznačne uviedol, že v rozsahu, v akom sa mohol vyjadriť k dovolacím námietkam, sa k nim vyjadril, a teda konštatoval, že skutok tak, ako bol ustálený súdmi nižšieho stupňa, bol správne subsumovaný pod dotknuté zákonné ustanovenia [§ 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. a) Trestného poriadku]. V ostatnom (najmä pokiaľ ide o námietky týkajúce sa otázky popisu skutku a v nadväznosti naň jeho právnú

kvalifikáciu) vyhodnotil jeho námietky ako námietky skutkového charakteru, ktoré nemôže v dovolacom konaní posudzovať. Odkázal pritom na rozhodnutie č. 47 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2014 (s. 9 a 10 prvý a druhý odsek napadnutého uznesenia), z ktorého (okrem iného) jasne vyplýva: „*Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, t.zn. nie je prípustné právne účinne namietať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu.*“

25. Sumarizujúc popísané skutočnosti, ústavný súd uzatvára, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nie je také, ktoré by popieralo podstatu a účel v posudzovanej veci aplikovaných právnych noriem, pričom namietané rozhodnutie nepovažuje ani za formalistické či nepreskúmateľné. Vo vzťahu k tvrdenému nesprávnemu právnemu posúdeniu skutku zdôrazňuje, že podľa § 371 písm. i) Trestného poriadku nesprávnosť právneho posúdenia zisteného skutku môže spočívať v kvalifikácii zisteného skutku ako trestného činu, hoci o trestný čin nejde, alebo v kvalifikácii zisteného skutku ako iného trestného činu, než ako zodpovedá správne použitiu zákona (ČENTĚŠ, J., KURILOVSKÁ, L., ŠIMOVČEK, I., BURDA, E. a kol. *Trestný poriadok II. Komentár*. Bratislava : C. H. Beck, 2021. § 371.). Konštrukcia dovolania v trestnom procese zjavne v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku spojením „správnosť a úplnosť zisteného skutku“ stanovuje, že dovolací súd nemôže skúmať a meniť skutkový stav, čo vylučuje kontrolu zjavne mylných a arbitrárnych skutkových záverov odvolacieho súdu (m. m. IV. ÚS 415/2020, III. ÚS 505/2022). Keďže najvyšší súd je skutkovým stavom pri dovolaní viazaný a nemôže ho prehodnocovať alebo meniť, právomoc ústavného súdu by v okolnostiach sťažovateľovej veci mohla byť v potenciálnej rovine založená vo vzťahu k možnosti preskúmania ústavnej udržateľnosti skutkových záverov uznesenia krajského súdu ako odvolacieho súdu (m. m. III. ÚS 505/2022; pozri tiež III. ÚS 456/2023). Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť fakt, že v danom prípade ústavná sťažnosť vôbec nesmerovala proti uzneseniu krajského súdu (ako súdu odvolacieho), ale len proti napadnutému uzneseniu, ktoré vydal najvyšší súd konajúci ako súd dovolací.

26. Ústavný súd opakuje, že mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu, a ak závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, nemá dôvod zasahovať do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu (m. m. napr. II. ÚS 223/2019, III. ÚS 394/2023). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, sama osebe nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu substituovať právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným (m. m. I. ÚS 429/2014, II. ÚS 262/2023, IV. ÚS 415/2020). Ideovým poslaním ústavného súdu je posúdenie toho, či je právny záver najvyššieho súdu o nesplnení dovolacích dôvodov v kontexte sťažovateľom ponúkanej argumentácie, ktorú súčasne (v danom prípade v podstatnej miere) prezentuje aj v ústavnej sťažnosti, primerane odôvodnený a či interpretácia právnej úpravy aplikovanej dovolacím súdom v sťažovateľovom prípade neodporuje jej podstate a zmyslu (m. m. napr. II. ÚS 262/2023, II. ÚS 337/2023, III. ÚS 394/2023). S prihliadnutím na všetky uvedené čiastkové závery ústavný súd nepovažuje rozhodovanie najvyššieho súdu napadnutým uznesením

ako rozporné so znením, zmyslom alebo s účelom relevantných ustanovení Trestného poriadku, v dôsledku čoho by sa dostávalo do roviny ústavnej nekonformnosti.

27. Na podklade popísaných skutočností ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

28. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2024

Miloš Maďar
predseda senátu